

III. Тваринництво

УДК 636.597.084

БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГОДУВАННЯ КАЧОК

М. В. Архангельська, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

А. Ю. Заболотна, магістр

ДВНЗ «Херсонський Державний Аграрний Університет»

Було розглянуто організацію годівлі качок м'ясних кросів. Обґрунтовані особливості годівлі птахів із їх морфо-фізіологічною будовою

Ключові слова: птахи, годівля, види кормів, раціон, комбікорм, напрямок продуктивності

Вирощування качок – одна з найбільш швидших галузей у сільському господарстві. За 49 днів, при інтенсивному вирощуванні качок, вони досягають ваги до 3,5 кг.

Під час організації годівлі качок слід враховувати ряд біологічних особливостей цього виду птахів. Як відомо, у качок інтенсивніший обмін речовин і енергії. Про це свідчить висока температура тіла – 42 °C. Також у качок короткий кишечник, тому кормові маси в шлунково-кишковому тракті проходять швидко і перетравність і засвоєння органічних речовин корму у качок високі і складають на 1015 % вище, ніж у курей.

Для качок застосовують сухий і комбінований спосіб годівлі. Корм гранулюють тільки для молодняку віком 13 тижні (23мм діаметр гранул). Каченята старше 3 тижнів можуть споживати гранули діаметром 56 мм. З 7 тижневого віку ремонтному молодняку згодовують крихту з гранул.

Качки здатні споживати велику кількість об'ємистих кормів - зеленої маси, коренеплодів, комбінованого силосу. Однак у качок клітковина перетравлюється погано. Її повинно бути не більше 68 % у раціоні.

Важливим моментом в утриманні качок є конструкція годівниць, оскільки качки розкидають корм і поїдають його неакуратно. Годівниці для вологих мішанок виготовляють з листового металу, для сухих і мінеральних кормів із деревини з дощок завтовшки 22,5 см.

Щоб птахи не залазили в годівницю, не затоптували і не бруднили корм, зверху їх наглухо закривають планкою, яка одночасно є ручкою. Для мінеральних кормів годівниці роблять з декількох відділеннями для гравію та черепашки. При

годуванні вологими мішанками для однієї дорослої качки потрібно 15 см довжини годівниці, при годуванні сухими кормосумішами – 6 см. Для качат у віці до 20 днів при годуванні вологими мішанками по 5 см на голову, сухими – 3 см. Для качат у віці від 21 до 55 днів відповідно 12 і 5 см.

Годують три рази на добу; вранці і вдень - вологі мішанки, увечері цільне зерно.

Слід пам'ятати, що качки дуже болісно реагують на нестачу води. На 1 кг корму їм потрібно 4 л води. Тому поїлки повинні бути заповнені водою на 1/3. Це зменшує площу змочування дзьоба і виключає залипання носових отворів кормом.

У перші 710 днів для напування каченят використовуються вакуумні напувалки (1 на 50 каченят), пізніше відкриті напувалки висотою по верхньому краю 1015 см і спеціальною огорожею, щоб птиця в них не залазила, але вільно опускала в напувалку голову. Фронт напування каченят – 12 см/гол до 3 тижневого і 23 см/гол після 4 тижневого віку. Рівень води в напувалці повинен бути - в перші тижні вирощування – 25 см, з 35 тижнів – 20 см, щоб каченята могли повністю занурювати в неї голову і промивати очі.

Качки заковтують корм дрібними порціями, запиваючи його водою, при цьому качки проводять поворотно-поступальні рухи головою. Тому при поїданні корму качка постійно знаходитьться в русі, переміщаючись від годівниці до напувалки і назад.

Напувалки ставлять недалеко від годівниць. У перші тижні свого життя молодняк споживає в 2 рази більше води, ніж корма. Це пов'язано з інтенсивним обміном речовин. З віком потреба у воді не зменшується, а збільшується. Напувалки ставимо такої ж довжини, як і годівниці. Тобто 3 ряди напувалок довжиною по 75 м.

Дуже важливо оберігати воду від замерзання взимку. Для цього використовують напувалки з проточною водою, в яку з невеликого резервуару (бочки) або водопроводу постійно поступає вода

потрібної температури. З проточної напувалки вода повинна стікати до утепленої стічної ями, розташованої біля пташника.

Качок вирощують у 2 фази: I фаза 13 тижні вирощування (21 день); II фаза 47 тижень вирощування (28 днів). Тобто весь період вирощування становить 49 днів. Санітарна перерва між новими партіями качок становить 12 днів. Таким чином на вирощування однієї партії та санітарну перевгу необхідно 61 доба. Тоді за рік в одному проміщенні можна буде вирощувати 6 партій качок.

Перша фаза вирощування каченят складає 3 тижня. За цей період фактичний СП у середньому для самців і самиць становить 48,3 г. Витрати комбікорму на 1 кг приросту качок складає 2,8 кг. Розрахунки потреби в кормах ми робимо, використовуючи формулу 2.13. Витрати комбікорму на всі партії качок складатиме 351,12 тони. Враховуючи страховий фонд (10 %), загальна потреба в кормах становить 386,2 тон.

У I фазу для годування каченят легких кросів використовують комбікорми з поживністю ОЕ = 1150 кДж, СП = 18 %.

Рекомендуемий склад комбікорму для I фази вирощування наведено у таблиці 1.

1. Склад комбікорму для I фази вирощування качок

Інгредієнт корму	%	Інгредієнт корму	%
Кукурудза	17	Карбоване вапно	0,3
Пшениця	25,8	Черепашки	1
Ячмінь (оброблений)	15,4	Знефторений фосфат	0,5
Висівки пшеничні	3,3	Сіль кухонна	0,4
Шрот соєвий	15	Бікарбонат натрію	0,3
Макуха соняшникова	15	Премікс	1
М'ясо-кісткове борошно	5		

У II фазу для каченят легких кросів використовують комбікорми з поживністю: СП = 16

%; ОЕ = 1200 кДж. Збільшення рівня обмінної енергії і зменшення вмісту сирого протеїну в другому періоді вирощування пов'язане з тим, що вищий рівень обмінної енергії сприяє підвищенню якості тушок.

Друга фаза вирощування складає 4 тижні. За цей період фактичний СП у середньому для самців і самиць складає 67,6 г.

Рекомендуемий склад комбікорму для II фази вирощування наведено у таблиці 2.

2. Склад комбікорму для II фази вирощування качок

Інгредієнт корму	%	Інгредієнт корму	%
Олія	4	М'ясо-кісткове борошно	3
Кукурудза	30,9	Карбоване вапно	0,8
Пшениця	17	Черепашки	0,6
Ячмінь (оброблений)	15,3	Знефторений фосфат	1
Висівки пшеничні	3	Сіль кухонна	0,4
Шрот соєвий	7,4	Бікарбонат натрію	0,6
Макуха соняшникова	15	Премікс	1

При відгодівлі качат на м'ясо один раз в тиждень дають гравій по 0,5 кг на 100 кг комбікорму. Гравій після згодовування знаходиться в шлунково-кишковому тракті 710 днів. Тому за 10 днів до здачі качат на забій його в комбікорм не додають, з тим щоб при переробці відходів забою в сухі корми гравій не виводив з ладу машини для забою і обробки тушок

Бібліографічний список

1. Свіноус І. В. Тенденції виробництва продукції водоплавної птиці в Україні / І. В. Свіноус, О. Ф. Кирилюк // Сучасне птахівництво: Науково-виробничий журнал. - К. : Аспект-Поліграф. - 2009. - № 11/12(84-85). - С. 8-12.

2. Гуси і качки. Практичні поради та рекомендації фахівців / уклад. Е. В. Белік. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 128 с.

3. Рекомендації з нормування годівлі сільськогосподарської птиці / Під ред. Ю.О. Рябокона. – Бірки, 2005. – 101 с.

УДК 636.39.082

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ В ПЕРІОД ПІДСИСУ

О. Й. Атановська-Маслюк

Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова «Асканія-Нова» – Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Наведено дані показників живої маси баранчиків та яроочек асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовою в підсисний період. Встановлено величину абсолютних, середньодобових та відносних приростів ягнят в різni проміжки часу від народження до відлучення у віці три місяці. Розраховано індекси інтенсивності їх формування, рівномірності та напруги росту

Ключові слова: вівці, баранчики, яроочки, жива маса, приrostи, інтенсивність формування

Ефективність селекційно-племінної роботи з метою одержання тварин бажаного типу залежить від багатьох факторів, серед яких найбільше значення має генетична цінність особин. Підвищення продуктивних якостей овець не можливе без вивчення та аналізу закономірностей їх росту на ранній стадії постембріонального періоду. Індивідуальний розвиток тварини – це сукупність кількісних та якісних змін, що відбуваються з віком під впливом спадковості та постійної взаємодії з навколошнім середовищем.